

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **B. V. H.**, narozený „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X!,
zastoupený Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Ministr zahraničních věcí**,
sídlem Loretánské náměstí 101/5, 118 01 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2018, č. j. 110653-3/2018-OPL,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2018, č. j. 110653-3/2018-OPL, jímž byl zamítnut jeho rozklad a potvrzeno usnesení Velvyslanectví České Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“), ze dne 9. 3. 2018, č. j. 1008/2018-HANAKO-3. Zastupitelský úřad usnesením dle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítl žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky a řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu zastavil. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgány chybně interpretovaly a aplikovaly neurčitý právní pojem „odůvodněný případ“ pro možnost upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o bytové oprávnění, když bez řádného a přezkoumatelného odůvodnění a v rozporu s dikcí zákona o pobytu cizinců a rozhodovací praxí zastupitelských úřadů tyto důvody omezily pouze na důvody zdravotní. Poté se žalobce obsírně s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu věnoval výkladu pojmu „odůvodněný případ“, přičemž dospěl k závěru, že se jedná o neurčitý právní pojem, nikoli o správní uvážení. I kdyby však podle žalobce byl „odůvodněný případ“ neurčitým právním pojmem či předmětem správního uvážení, má interpretace tohoto pojmu jasná pravidla, kterým správní orgány ve svých rozhodnutích nedostály. Zúžit odůvodněné případy na důvody výhradně na straně žadatele a na důvody zdravotní bez řádného a přezkoumatelného odůvodnění považoval žalobce za nepřijatelné. Byl toho názoru, že zákonodárce umožnil, že odůvodněnými případy budou důvody, které jsou známy zastupitelskému úřadu z jeho úřední činnosti, což výklad, že odůvodněným případem je výhradně překážka zdravotního charakteru, vylučuje.
3. Poukázal na to, že pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, řízení o prodloužení bylo zastaveno, a přestože je nyní ve fázi soudního přezkumu, ve kterém byl žalobě přiznán odkladný účinek, Ministerstvo vnitra v rozporu s dikcí zákona zatvrzele tvrdí, že se na žalobce nevztahuje fikce pobytu a odmítá mu vydat tzv. překlenovací štítek, který by legalizoval jeho pobyt. Vzhledem k tomu, že o žalobě nebylo dosud rozhodnuto, nezbylo žalobci než se dobrovolně nahlásit cizinecké policii, která s ním vedla dvě řízení o správním vyhoštění, přičemž obě byla v důsledku soudního přezkumu zastavena pro nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života. Žalobce opětovně dobrovolně zahájil řízení o správním vyhoštění, které bylo z důvodu nepřiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života překvalifikováno na řízení o povinnosti opustit území. Uvedl, že není nelegálně pobývajícím cizincem, ale je obětí zahlcenosti soudů a rigidnosti Ministerstva vnitra a snaží se celou dobu svou bytovou situaci řešit. Zdůraznil, že se nesnaží o žádné obcházení zákona či postup na jeho hraně, pouze využil zákonodárcem umožněnou výjimku z povinnosti osobního podání žádosti. Konstatoval, že požadavek osobního podání na zastupitelském úřadu spočívá především v osobním kontaktu s žadateli, kteří se nenachází na území České republiky a s kterými nemůže jednat Ministerstvo vnitra přímo, zastupitelský úřad má pouze funkci administrativní. Pokud však žalobce a jeho rodina pobývá na území České republiky, požadavek na jeho cestu na zastupitelský úřad pozbývá smyslu. Uvedl, že Ministerstvu vnitra nic nebrání předvolat žalobce k ústnímu jednání v České republice, a je tedy přepjatě formalistické odůvodňovat zamítnutí žádosti o upuštění od osobního podání nutností osobního kontaktu se žadateli.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

4. Namítal, že žalovaný zcela ignoruje realitu pobytových řízení. Zdůraznil, že zastupitelský úřad na svých webových stránkách i v pozvánce k osobnímu podání žádosti významně zdůrazňuje, že termín je neměnný a není možné jej za žádných okolností měnit a v případě, že se žadatel nedostaví, termín propadá a o další je nutné žádat stejným způsobem. Upozornil na to, že žalovaný naprosto nepodloženě uvádí, že doba stanovená zákonem k vyřízení žádosti je maximální, která není při podání bezvadné žádosti využita. Poukázal v této souvislosti na to, že Ministerstvo vnitra se dlouhodobě dopouští bezprecedentní nečinnosti ve správních řízeních, přičemž nejde o marginální překračování lhůt v rámci dnů či týdnů, ale v rámci několika měsíců a často dokonce let. Uvedl, že Ministerstvo vnitra dokonce velmi často nereaguje ani na vydaná opatření proti nečinnosti a značná část kauz je předána správním soudům prostřednictvím žaloby proti nečinnosti, které v převážné většině rozhodnou o oprávněnosti žaloby a přiznání náhrady nákladů soudního řízení hrazených z veřejných rozpočtů. Za poslední tři roky byl právní zástupce žalobce nucen iniciovat celkem 4 199 opatření proti nečinnosti (téměř třikrát více, než za kolik klientů v pobytových řízeních za stejné období převzal právní zastoupení). Poukázal na to, že v současné době probíhá sjednávání termínu pro podání žádosti prostřednictvím e-mailu, a to jedenkrát měsíčně, přičemž žadatelé zpravidla nejsou úspěšní napoprvé a musí se snažit o sjednání termínu několik měsíců. Jsou-li poté žadatelé úspěšní, dostanou termín zpravidla do několika dnů. I v případě úspěšného sjednání termínu by pro žalobce nebylo možné objektivně stihnout vyřídit výjezdní vízum a do země původu vycestovat. Žalobce poukázal na konkrétní případ klientky jeho právního zástupce, která respektovala pokyn Ministerstva vnitra a čekala na rozhodnutí o žádosti v zemi původu. Tato žádost byla iniciována v roce 2011, a přestože byla Ministerstvem vnitra interně schválena v únoru 2018, zastupitelský úřad nebyl schopen žadatelce vydat tzv. vstupní vízum, na jehož základě by mohla přicestovat do České republiky a vyzvednout si biometrickou kartu povolení k pobytu. S ohledem na výše uvedené žalobce dovodil, že reálný důsledek povinnosti vycestovat za účelem osobního podání žádosti a vyčkání na rozhodnutí o této žádosti a důsledek správního vyhoštění či povinnosti opustit území je de facto identický, resp. může být i závažnější. Uvedl, že jeho manželka a děti pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu, manželka se celý den věnuje podnikání a žalobce pečuje o nezletilé děti. Zdůraznil, že je bezpředmětné, že existuje obecná možnost zajištění au-pair, neboť v jeho případě je to on, kdo se věnuje péči o děti a domácnost, jeho manželka živí rodinu, a odcestováním žalobce tak bude zasažena právě jeho rodina, a to buď nedostatkem péče či nedostatkem finančního zajištění. Konstatoval, že nezletilé děti mají ústavně i mezinárodně zaručená práva, ať už je to čl. 32 Listiny základní práv a svobod, čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte či čl. 5 odst. 5 směrnice Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny. Dlouhodobé odloučení nezletilých dětí tedy nemohlo být považováno za souladné s těmito závazky. Upozornil na to, že žalovaný navrhuje takto zásadní porušení práv a zásah do jejich psychické integrity a vývoje pouze z důvodu evidentně přepjatě formalistického charakteru, tj. trváním na pouhé formě právního úkonu. Žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31.
5. Žalobce trval na námitce přepjatého formalismu, který je judikaturou označován za nezákonný a v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu a odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 21/96 a sp. zn. Pl. ÚS 19/98. Za řádně vypořádanou nepovažoval námitku porušení legitimního očekávání. Odkaz na rozhodnutí zastupitelského úřadu v Šanghaji žalobce učinil primárně za účelem prokázání, že v de facto identickém případě bylo rozhodnuto ve prospěch účastníka řízení, a proto měl za to, že se Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jedná o ustálenou praxi zastupitelských úřadů. Uvedl, že správní orgány odkaz žalobce na rozhodnutí jiného zastupitelského úřadu bez dalšího odmítly, aniž by odůvodnily, z jakého důvodu se od žalobce známé rozhodovací praxe odchyľují a z jakého důvodu není možné jeho případ posoudit obdobně. Dále namítal, že nebyla řádně vypořádána jeho námítka, že dle základních zásad činnosti správních orgánů má být veřejná správa službou veřejnosti, správní orgány mají zákonem uloženou povinnost umožnit uplatňovat práva a oprávněné zájmy a povinnost postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Dále uvedl, že správní orgány mají povinnost postupovat v souladu s veřejným zájmem, který žalobce spatřoval nejen v dodržování mezinárodních závazků, ale také v ochraně veřejných rozpočtů. V důsledku zamítnutí žádosti je žalobce nucen vycestovat na poměrně dlouhou dobu a jeho manželka není z důvodu nutnosti přebrání péče o nezletilé potomky schopna se naplno věnovat podnikatelské činnosti, a tudíž je ohroženo existenční zajištění jeho rodiny, které může vyústit v nutnost pobírat dávky sociálního zabezpečení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Poznamenal, že ustanovení zákona o pobytu cizinců nelze vykládat izolovaně od základního účelu tohoto zákona, jímž je veřejný zájem na kontrolované migraci, nikoliv ochrana subjektivních práv jednotlivců – občanů cizích států. Obecně tedy nelze hovořit o právu občana cizího státu pobývat na území České republiky. Uvedl, že zákon o pobytu cizinců svěřuje výkon určitých činností či provádění některých úkonů přímo zastupitelským úřadům a s ohledem na znalost místních poměrů je role zastupitelských úřadů zejména v rámci přímého kontaktu s žadatelem nezastupitelná. Konstatoval, že řízení o povolení pobytu cizinců je sice řízením správním, vykazuje však taková specifika, že na něj nelze uplatnit v celém rozsahu správní praxi použitelnou na jiná správní řízení vedená na území České republiky. Uvedené se dle žalovaného týká především fáze řízení před zastupitelským úřadem, který operuje v podmínkách přijímacího státu a který musí v souladu s Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích respektovat právo tohoto státu. Zdůraznil, že právě značně rozdílné podmínky v přijímacích státech vyžadují rozdílný přístup, potažmo rozdílné hodnocení přiměřenosti opatření používaných zastupitelskými úřady. To se týká např. rozdílné míry podvodů či nekalých praktik, kterých se dopouštějí žadatelé, a s tím spojené rozdílné potřeby prověřování žadatelů za účelem naplnění základního účelu zákona o pobytu cizinců, a tedy i hodnocení související s organizací práce konzulárních úseků jednotlivých zastupitelských úřadů. Uvedl, že žalobce se o registraci termínu nijak nepokusil, ani to netvrdí, a rovnou poslal datovou schránkou žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o pobyt. Žalovaný k tvrzení žalobce o chybné interpretaci a aplikaci neurčitého právního pojmu „odůvodněný případ“ odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2015, č. j. 10 Azs 219/2015-67, a ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106, a na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 52 A 11/2018. Zdůraznil, že zastupitelský úřad se prokazatelně zabýval konkrétní situací žalobce a dospěl k závěru, že na jeho straně nejsou žádné závažné překážky, zejména zdravotní, které by mu objektivně bránily podniknout cestu na zastupitelský úřad k osobnímu podání žádosti. Zastupitelský úřad hodnotil žalobcem tvrzené dopady na ekonomickou situaci jeho rodiny a do rodinného a soukromého života a přezkoumatelným způsobem se s nimi vypořádal. Dodal, že žalobce kromě obecných tvrzení na konkrétních údajích nijak nedoložil, jak konkrétně by se jeho odloučení od rodiny promítlo do rodinného rozpočtu a jakým způsobem by se zvýšily rodinné výdaje např. na zajištění třetí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

osoby, která by v nepřítomnosti žalobce mohla o jeho děti pečovat. Uvedl, že zastupitelský úřad je konzistentní v tom smyslu, že neupouští od osobní přítomnosti žadatelů, kteří se v době podání žádosti nacházejí v České republice a nedoloží takové důvody, které by upuštění od jejich osobní přítomnosti odůvodňovaly. Poukázal na to, že jiný případ posuzovaný jiným zastupitelským úřadem v jiné zemi a v jiném čase nemohl založit legitimní očekávání, jehož se žalobce dovolává, neboť nebyla prokázána ustálená správní praxe.

7. K tvrzení o nepřiměřeném zásahu do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny žalovaný setrval na svém vyjádření uvedeném v napadeném rozhodnutí, podle kterého je nepřijatelná legalizace pobytu cizince z území České republiky, nota bene za situace, kterou si cizinec sám přivodil tím, že na území České republiky pobývá dlouhodobě bez pobytového oprávnění. Zdůraznil, že zastupitelský úřad i žalovaný nemohou svým postupem ovlivňovat řízení, které je vedeno před složkami Ministerstva vnitra, nebo předjímat rozhodnutí jiných správních orgánů, vůči nimž směřuje žalobce své výtky ohledně délky správních řízení. Konstatoval, že vycestování žalobce do země původu na přechodnou dobu za účelem osobního podání žádosti je zákonným krokem na cestě k definitivnímu uspořádání a zlegalizování jeho pobytu na území České republiky, a nejedná se tedy o správní vyhoštění či o povinnost upustit území, což by skutečně mohlo znamenat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Dodal, že rodinný život implikuje určitý dlouhodobý závazek a stabilitu, a krátkodobé odloučení za účelem podání pobytové žádosti proto nemůže být považováno za zásah do práva na rodinný život a odkázal na stanovisko generálního advokáta Michala Bobka ve věci C-403/16 El Hassani. K výtce týkající se přepjatého formalismu žalovaný odkázal na bod 46 rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 3. 2018, sp. zn. 50 A 9/2018.

Ústní jednání soudu

8. Při jednání soudu konaném dne 10. 10. 2018 právní zástupce žalobce trval na tom, že žaloba byla podána důvodně. Vyjádřil přesvědčení, že žalovaný zřetelně chybně interpretoval neurčitý právní pojem „*odůvodněný případ*“. Uvedl, že interpretaci tohoto pojmu žalovaný vztahuje nepřijatelně velice rigidně a nepřezkoumatelně jen na zdravotní důvody. S touto interpretací právní zástupce žalobce zásadně nesouhlasil, měl za to, že lze „*odůvodněný případ*“ vztáhnout i na obtížnou rodinnou situaci žalobce. Právní zástupce žalobce v této souvislosti zdůraznil, že žalobce má dvě malé děti ve věku 4 a 6 let a také manželku, kdy ony mají trvalý pobyt na území České republiky a žalobce zde s nimi již celá léta pobývá. Poukázal na to, že manželka žalobce zabezpečuje finančně rodinu svojí podnikatelskou činností, a žalobce se proto od narození věnuje péči o dvě dcery. Uvedl, že dcery žalobce navštěvují české školy, přičemž nikdo z rodiny žalobce nemá naprosto žádné zázemí ve Vietnamu. Zdůraznil, že postupem žalovaného se žalobce a jeho rodina dostává do bezvýchodné situace, neboť v případě vycestování žalobce, případně i zbytku jeho rodiny hrozí, že se nebudou moci po velmi dlouhou dobu vrátit zpět do České republiky, což není v zájmu dětí ani manželky, neboť jim tak hrozí ztráta trvalého pobytu na území České republiky a v neposlední řadě i zpretrhání vazeb na území České republiky. Dle právního zástupce žalobce nebylo možné přehlédnout, že cca po dobu 7 let není žalovaný schopen ustálit funkční systém podávání pobytových žádostí. Žalobce přitom opakovaně zkoušel podávat žádost o sjednání termínu k osobnímu podání předmětné žádosti, avšak Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

veškeré jeho pokusy byly marné. Konstatoval, že nefunkční systém nemůže jít k tíži žalobce a jeho rodiny, obzvláště když nefunkční systém je záležitostí pouze vietnamských státních příslušníků, když např. v Gruzii daný systém bezproblémově funguje. Na obtížnou situaci žalobce z hlediska jeho soukromého a rodinného života přitom paradoxně poukázalo i Ministerstvo vnitra v rozhodnutí ze dne 30. 6. 2016, č. j. MV-80618-6/SO-2016, což měl žalovaný vzít v potaz. Dále právní zástupce žalobce uvedl, že jiná žadatelka postupovala ve smyslu závěrů žalovaného, v důsledku čehož se dostala do neúnosné situace, že z České republiky vycestovala do Vietnamu, kde v současné době již cca 8 měsíců marně čeká na udělení vstupního víza, a to právě pro nefunkčnost systému podávání pobytových žádostí, kdy dochází ke kupčení a jiným nelegálním praktikám v této záležitosti. Na nefunkčnost systému přitom právní zástupce žalobce marně poukazuje již delší dobu, a to např. formou opakovaných žádostí o přijetí opatření vůči nečinnosti. Žalobou napadené rozhodnutí tak mimo jiné zřetelně porušilo práva garantovaná i mezinárodními úmluvami ve vztahu k žalobcovým dcerám, neboť žalobce by při postupu nastíněném žalovaným byl reálně odloučen od své rodiny po dobu minimálně mnoha měsíců, navíc s nejistým výsledkem. Právní zástupce žalobce měl za to, že právě riziko dlouhodobého odloučení žalobce od jeho rodiny je tím „*odůvodněným případem*“. Právní zástupce žalobce zmínil, že obtížná rodinná situace žalobce vyplývá i z výpovědi jeho manželky, která je zachycena v protokolu Policie České republiky ze dne 5. 10. 2018. Dále uvedl, že rozhodovací praxe žalovaného je odlišná od případů jiných žadatelů, neboť konzuláty např. v Ulánbátaru či Šanghaji vyhovují žádostem o upuštění od osobního podání pobytových žádostí právě s odkazem na tíživou rodinnou situaci konkrétních žadatelů. Na podporu tohoto tvrzení soudu předložil k založení do spisu usnesení Generálního konzulátu České republiky ze dne 24. 7. 2014, dále rozklad žadatele Aikuna Chena, a to vůči právě výše uvedenému usnesení ze dne 27. 11. 2014, dále usnesení Generálního konzulátu České republiky ze dne 2. 12. 2014 a e-mailové sdělení Generálního konzulátu České republiky ze dne 6. 9. 2018 ve vztahu k Velvyslanectví České republiky v Ulánbátaru adresované právnímu zástupci žalobce. Poukázal na to, že výjimka udělená Velvyslanectvím České republiky v Ulánbátaru se rovněž týkala žadatelky s nelegálním pobytem. Dále zmínil, že v důsledku usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 8. 2016, č. j. 15 A 128/2016-20, jímž byl žalobci přiznán odkladný účinek jedné z jeho žalob, vznikla fikce pobytu, k čemuž měly správní orgány přihlédnout ve své rozhodovací praxi, což ovšem neučinily. Dále uvedl, že rozhodnutí ze strany žalovaného představuje přepjatý formalismus, neboť žalobce k žalovanému nesměruje vlastní pobytovou žádost, když tu má řešit Ministerstvo vnitra, žalobce toliko žádá o odlišnou formu podání pobytové žádosti.

9. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. K věci dále doplnila, že ze strany žalobce dochází k zjevné dezinterpretaci skutkového stavu a závěrů žalovaného. Trvala na tom, že upuštění od osobního podání pobytové žádosti má představovat jen výjimečný způsob takového podání, přičemž se vztahuje jen tzv. „*odůvodněné případy*“. Důvody uváděné žalobcem v jeho žádosti o upuštění od osobního podání pobytové žádosti přitom zřetelně nespadaly pod pojem „*odůvodněný případ*“. Žalobce v žádosti toliko poukazoval na svoji rodinnou situaci, a nikoliv i na údajně nefunkční systém při podávání pobytových žádostí. Ohradila se proti tvrzení, že by tento systém byl nefunkční, navíc žalobce pomíjí skutečnost, že se může objednat do Vietnamu k osobnímu podání pobytové žádosti i z území České republiky či jiných zemí. Uvedla, že po sdělení termínu žalobci nic nebrání na daný termín do Vietnamu přicestovat, osobně zde podat pobytovou žádost a obratem odcestovat zpět do České republiky na základě tzv. Schengenského víza na 90 dnů. K tomu doplnila, že osobní Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

podávání pobytových žádostí má zamezit nelegálním praktikám v pobytové agendě. Navíc v případě žalobce nelze dle jejího názoru přehlédnout fakt, že žalobce na území České republiky v současné době pobývá nelegálně, a proto se o „odůvodněný případ“, kdy by mělo být upuštěno od osobní účasti při podání pobytové žádosti, zjevně nejedná. Uvedla, že pokud správní orgány přikročí k upuštění od osobního podání pobytové žádosti, jedná se jen o výjimečné případy, v řádech jednotek osob. Právním zástupcem žalobce zmíněné upuštění od osobního podání pobytové žádosti v Ulánbátaru mělo podle jejího přesvědčení zcela jiný skutkový základ, „odůvodněný případ“ byl dán rizikovým těhotenstvím žadatelky, případ týkající se Generálního konzulátu Šanghaji měl rovněž jiný skutkový základ. Zdůraznila, že případ žalobce žalovaný posuzoval autonomně, případné závěry Ministerstva vnitra v jiném případě žalobce nemají relevanci pro danou věc. Pověřená pracovnice žalovaného konstatovala, že žalovaný nikterak nenutí manželku žalobce a jeho děti, aby vycestovávaly z území České republiky, případné využití chůvy při dočasné nepřítomnosti žalobce na území České republiky bylo zmíněno jen jako alternativa pro řešení aktuální rodinné situace žalobce. Uvedla, že tzv. případ Ulánbátar nelze vztahovat na případ žalobce, když ten argumentoval jen rodinnou situací a nebyl v rizikovém těhotenství. Dále setrvala na tom, že rozhodovací činnosti Ministerstva vnitra je pro žalovaného zcela autonomní záležitostí, Ministerstvo zahraničních věcí je zaměřeno toliko na aspekt podávání pobytových žádostí. V této souvislosti podotkla, že argumentace praxí Velvyslanectví České republiky v Gruzii je nepřihodná s ohledem na minimální počet podávaných pobytových žádostí ve srovnání se situací panující ve Vietnamu. Zde žalovaný opakovaně zaznamenal snahy o zneužití systému při podávání pobytových žádostí, a proto se snaží preventivně zamezit toto zneužívání, a to mimo jiné i změnami systému při podávání žádostí apod. K tomu doplnila, že žalovaný jen formálně nezaštiťuje podávání pobytových žádostí, osobní podávání žádostí je prioritní z toho důvodu, že se při této formě uskutečňují pohovory se žadateli, dochází k jejich ztotožňování a prověřování, neboť Vietnam je pro žalovaného rizikovou zemí.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Nejprve se soud zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. S touto námitkou soud nesouhlasí, neboť rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné. Z jeho odůvodnění jednoznačně plyne, z jakých skutkových zjištění žalovaný vyšel, jaká ustanovení právních předpisů na zjištěný skutkový stav aplikoval a k jakým závěrům

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dospěl. Žalovaný se v dostatečném rozsahu vyjádřil ke všem hlavním námitkám žalobce, a stejně tak bylo náležitě odůvodněno i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Není tedy pravdou, že by rozhodnutí správních orgánů neobsahovala náležitosti vyžadované § 68 odst. 3 správního řádu. Soud nadto uvádí, že povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008–13, všechna zde zmíněná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Soud konstatuje, že žalovaný zcela dostatečným způsobem vyložil, co znamená pojem „odůvodněný případ“ a jak jej správní orgány v této posuzované věci aplikovaly na důvody uváděné žalobcem, s nimiž spojoval svou žádost o upuštění od osobního podání žádosti (srov. vypořádání odvolací námitky č. 2 na straně 7 a 8 rozhodnutí žalovaného). Žalovaný hodnotil i námitku legitimního očekávání žalobce, k níž na straně 9 a 10 rozhodnutí konstatoval, že každý zastupitelský úřad posuzuje žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti individuálně a s ohledem na místní podmínky, přičemž dále uvedl, že legitimní očekávání nemůže vzniknout na základě jednoho rozhodnutí jiného zastupitelského úřadu, ale pouze na základě dlouhodobé praxe dotčeného zastupitelského úřadu. V této souvislosti též žalovaný zdůraznil, že žalobce existenci ustálené praxe nijak neprokázal, a proto nebylo povinností zastupitelského úřadu prokazovat opačnou praxi. Z uvedeného je dle soudu zřejmé, proč žalovaný považoval praxi při rozhodování o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti za konzistentní. Žalovaný se zabýval i námitkami, že správní orgány porušily základní zásady činnosti správních orgánů, a to na straně 12 svého rozhodnutí. Soud po prostudování rozkladu žalobce ve znění jeho doplnění ze dne 3. 4. 2018 a žalobou napadeného rozhodnutí konstatuje, že rozhodnutí žalovaného je způsobilé soudního přezkumu, a námitky týkající se nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí tudíž nejsou důvodné. Žalobce spíše než s absencí úvah obsažených v odůvodnění rozhodnutí žalovaného nesouhlasí s vlastními závěry, k nimž žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dospěl, což je zřejmé z toho, že s nimi v žalobě obsáhle polemizuje. Hodnocení správnosti závěrů žalovaného však bude předmětem posouzení dalších žalobních námitek.

13. Před vypořádáním dalších námitek považuje soud za důležité shrnout zákonnou úpravu týkající se upuštění od osobního podání žádosti a základní východiska, z nichž správní soudy musí vycházet při přezkumu rozhodnutí, kterým nebylo této žádosti vyhověno. Formu podání žádosti upravuje § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Osobním podáním žádosti se dle § 169d odst. 2 zákona rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje i na zákonného zástupce. Osobní podání žádosti o povolení k taxativně vymezeným pobytům představuje zákonem jednoznačně stanovenou formu podání. Legimitu zákonného zakotvení této povinnosti potvrdil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, publ. pod č. 3601/2017 Sb. NSS, kde uvedl, že: „Se žalobkyní nicméně nelze soublasit, považuje-li samotné zákonné zakotvení povinnosti osobního podání žádosti o povolení k taxativně vymezeným pobytům, stejně jako žádosti o taxativně vymezená víza (§ 169 odst. 14 věta první, § 170 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců), za nesouladné s Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

ústavně zaručeným právem na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1, 2. alt. Listiny základních práv a svobod). Požadavek osobního kontaktu žadatele s odpovědnými úředníky České republiky je pro takovéto účely zcela logický a slouží k tomu, aby si Česká republika mohla právě takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda žadateli má, anebo nemá být vyhověno. Zejména pokud správní orgány adekvátně využívají ustanovení o možnosti upustit od osobního podání žádosti (§ 169 odst. 14 věta druhá, § 170 odst. 1 věta druhá), není důvodu o ústavní konformitě povinnosti osobního podání žádosti o některá povolení k pobytům či o některá víza jakkoli pochybovat.“

14. Dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu. Při aplikaci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců je nezbytné vyjasnit jeho obsah z hlediska možností, které se zastupitelskému úřadu nabízejí. Posouzení, zda k upuštění od povinnosti osobního podání dojde, je věcí uvážení zastupitelského úřadu. Výraz „může“ obecně znamená, že s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný právní následek. Zákonem předvídaný následek nastává jen tehdy, jestliže to správní orgán uzná za vhodné, či potřebné; správnímu orgánu se zde dává možnost zvolit po zvážení daných okolností, zda zákonem předvídaný následek nastane. Správní uvážení však nesmí vést k nepodloženým rozhodnutím a nesmí vést k libovůli orgánů, které rozhodují ve správním řízení. Správní uvážení probíhá vždy v mezích stanovených ústavním pořádkem, příslušnou právní normou či podle základních zásad právních, jimiž je ovládáno rozhodování správních orgánů (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 31/08). Je třeba nicméně dodat, že citované ustanovení v sobě obsahuje nejen správní uvážení, ale kombinuje je s neurčitým právním pojmem „odůvodněný případ“. Tento pojem nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Správnímu orgánu je poskytován prostor pro zhodnocení, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitěho právního pojmu, či nikoliv. Míra „uvážení“ správního orgánu se zde zaměřuje na skutkovou podstatu a její vyhodnocení. Naplnění obsahu neurčitěho právního pojmu s sebou nese povinnost správního orgánu rozhodnout způsobem, který norma předvídá. Kombinace správního uvážení s neurčitým právním pojmem tedy zpravidla omezuje diskreční pravomoc správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2011, č. j. 5 As 47/2011-77). Výklad pojmu „odůvodněný případ“ a podřazení zjištěného skutkového stavu tomuto pojmu je tak v obecné rovině věcí výkladu neurčitěho právního pojmu a jeho aplikace na zjištěný skutkový stav, nikoliv předmětem správního uvážení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, publ. pod č. 3073/2014 Sb. NSS). Úvahy žalovaného ohledně naplnění pojmu „odůvodněný případ“ bylo proto nutno podrobit plnému soudnímu přezkumu, jelikož správní uvážení se uplatňuje v jiné fázi rozhodovacího procesu (až je-li neurčitý právní
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pojem naplněn). Úkolem soudu tedy bylo přezkoumat, zda rozhodnutí správních orgánů bylo vydáno v řádném procesu vymezeném normami hmotného i procesního práva, s vyloučením případné svévole při naplňování obsahu neurčitého právního pojmu ze strany správních orgánů.

15. Nejvyšší správní soud se možností podat žádost o povolení k taxativně vymezeným pobytům jinou než osobní formou již zabýval. Dle judikatury se jedná o možnost výjimečnou. Půjde o případy, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé a nerozumné (srov. rozsudky ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67, či ze dne 8. 9. 2016, č. j. 10 Azs 163/2016-37). Co se týče podmínek pro upuštění od osobní účasti zákonného zástupce při podání žádosti o pobytové oprávnění, je dle citované judikatury nezbytné, aby žadatel současně se žádostí o pobytové oprávnění podal žádost o upuštění od osobní formy podání (rozsudek č. j. 10 Azs 163/2016-37), což platí tím spíše, pokud žádost o upuštění od osobní formy podání podává žadatel sám. Žadatel dále musí uvést konkrétní důvody, proč právě jeho případ má být oním „odůvodněným případem“, v němž nemá správní orgán trvat na osobním podání žádosti (rozsudek č. j. 10 Azs 219/2015-67). Povinností žadatele je rovněž jím tvrzené údaje doložit (rozsudek č. j. 6 Azs 77/2015-36). V rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„Prostřednictvím daného institutu lze tedy zohlednit situace, které budou cizinci důvodně bránit v osobním podání žádosti přímo na zastupitelském úřadě. O jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu, který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“* V textu zákona nejsou, jak uvedeno výše, specifikovány žádné případy či situace, na základě kterých by bylo možné dovozovat, co konkrétně měl zákonodárce na mysli. Zákonodárce tak vytvořil prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu neurčitého právního pojmu, či nikoli, a na základě této úvahy učinila rozhodnutí.
16. Se žalobcem lze tedy souhlasit v tom směru, že výše citovaný § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zahrnuje neurčitý právní pojem *odůvodněné případy*, a proto bylo povinností správních orgánů alespoň rámcově vymezit obsah uvedeného pojmu a poté jej aplikovat s přihlédnutím k okolnostem daného případu. Těmto požadavkům správní orgány v projednávané věci dostaly. Správní orgány ve svých rozhodnutích s poukazem na již výše zmiňované rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106, a ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67, zdůraznily, že při rozhodování o upuštění od osobního podání žádosti zastupitelský úřad musí zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti, přičemž upuštění od zmíněné povinnosti je třeba považovat za výjimku z pravidla, resp. subsidiární nástroj, k jehož použití lze přikročit ve výjimečných případech. Odůvodněné případy vymezily tak, že se zpravidla jedná o důvody hodné zvláštního zřetele, zejména pak zdravotní důvody, kvůli nimž žadatel momentálně skutečně není schopen se na zastupitelský úřad dostavit, což však nevylučuje ani zohlednění jiných relevantních důvodů, které však musí tvrdit a doložit žadatel spolu s žádostí. Soud uzavírá, že správní orgány v projednávané věci dostatečně vymezily neurčitý právní pojem *odůvodněné případy*, a z tohoto vymezení pak vycházely při zkoumání jednotlivých důvodů předestřených žalobcem. Soud tudíž nemůže souhlasit
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

s námitkou žalobce, že správní orgány omezily neurčitý právní pojem *odůvodněné případy* toliko na zdravotní důvody.

17. V projednávané věci svou žádost o upuštění od osobního podání žádosti o pobyt ze dne 17. 1. 2018 žalobce odůvodnil tím, že podat žádost o pobyt na zastupitelském úřadě je téměř nemožné, přičemž Ministerstvo vnitra není zpravidla schopno dodržet lhůty pro vyřízení této žádosti. Další důvod spočíval v tom, že žalobce má na území České republiky manželku, která zde úspěšně podniká, a dvě nezletilé dcery, o které se z důvodu podnikání manželky musí starat sám. Vycestování žalobce do Vietnamu jen za účelem podání žádosti a vyčkání na její vyřízení by proto bylo dle žalobce krajně nepřiměřené s ohledem na jeho rodinné vazby v České republice.
18. K prvnímu důvodu žádosti o upuštění od osobního podání žádosti o pobyt soud uvádí, že žalobce ve správním řízení ani v žalobě vůbec netvrdil, že by se o sjednání termínu pokusil, natož aby takové pokusy doložil. Žalobce se přitom mohl pokusit o registraci termínu telefonicky, a to i z území České republiky, což znamená, že jen kvůli sjednání termínu nemusel opustit území České republiky. Skutečnost, že žalobce vůbec ve správním řízení netvrdil, že by se on sám snažil si sjednat termín osobního podání žádosti u zastupitelského úřadu, jak předvídá zákon o pobytu cizinců, považuje soud za klíčovou. Aby totiž bylo možno hovořit o tom, že si žalobce nemohl sjednat termín v přiměřené době a lidsky důstojným způsobem, musel by se žalobce alespoň o registraci termínu pokusit a své neúspěšné pokusy doložit. Nic takového však ze správního spisu ani ze žaloby nevyplývá. Za takové situace soud aprobejuje závěr správních orgánů, že nepodložené tvrzení žalobce o tom, že je téměř nemožné si sjednat termín k osobnímu podání žádosti o pobyt na zastupitelském úřadě, nemůže být odůvodněným případem ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
19. Z uvedeného dle soudu dále jednoznačně plyne, že v případě žalobce neexistovala překážka na straně zastupitelského úřadu, která by mu bránila osobně podat žádost o pobyt na zastupitelském úřadu. Z rozhodnutí žalovaného je rovněž zjevné, že zastupitelskému úřadu nebyly z jeho úřední činnosti známy žádné důvody, které by odůvodňovaly upuštění od osobního podání žádosti, neboť uvedl, že je § 169d odst. 3 věta čtvrtá zákona o pobytu cizinců v projednávané věci neaplikovatelný.
20. Nerozhodná je i argumentace žalobce, aniž by ji žalobce ovšem jakkoli dokládal, že při projednávání žádosti o pobyt Ministerstvo vnitra zpravidla nedodržuje lhůty pro vydání rozhodnutí. Tato skutečnost se totiž netýká úřední činnosti zastupitelského úřadu při podávání žádostí o pobyt, ale jiného orgánu, na jehož postup v konkrétních řízeních nemá zastupitelský úřad vliv. Je tedy zbytečné zabývat se povšechně tvrzenou, ale ze strany žalobce ničím nepodloženou nečinností Ministerstva vnitra ve vztahu k rozhodování o upuštění od osobního podání žádosti. Toto tvrzení totiž nemůže být způsobilé založit důvody, které by měly žalobci důvodně bránit v osobním podání žádosti přímo na zastupitelském úřadě, a které by tak tak mohly být považovány za *odůvodněný případ* na straně žalobce.
21. Ve vztahu k zásahu do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny správní orgány konstatovaly, že vycestování žalobce za účelem podání žádosti představuje potenciální zásah do rodinného a soukromého života, ale tento zásah sám o sobě nemůže Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

s ohledem na širší okolnosti posuzovaného případu odůvodnit upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Mezi širší okolnosti daného případu správní orgány zařadily to, že žalobce dlouhodobě pobývá na území České republiky bez pobytového oprávnění a že upuštění od osobního podání žádosti by znamenalo, že by žalobce požíval značné výhody oproti ostatním zájemcům o pobytové oprávnění pouze z toho důvodu, že se v minulosti dopustil protiprávního jednání. Dále konstatovaly, že žalobcem tvrzené rodinné důvody spočívající v podnikání manželky a péči žalobce o nezletilé děti mu nebrání ve splnění povinnosti osobního podání žádosti o povolení k pobytu v takové míře, aby bylo namíste upustit od této zákonem stanovené povinnosti. K potřebě hlídání nezletilých dětí poznamenaly, že se jedná o běžnou situaci rodin, v nichž jsou oba rodiče zaměstnaní, popř. o situaci rodičů samoživitelů, s níž se tyto rodiny musí potýkat. Rodina žalobce tuto potřebu tedy může v jeho nepřítomnosti řešit stejně jako ostatní rodiny umístěním dětí do školky nebo péči o děti na přechodnou dobu na komerčním základě (např. paní na hlídání, au pair apod.). K ekonomickým dopadům vycestování žalobce správní orgány správně poukázaly na to, že žalobce nijak nedoložil ekonomickou situaci své rodiny. Správní orgány tudíž stejně jako soud nemohly posoudit, jak by vynaložení nákladů na případnou péči o nezletilé děti a na vycestování žalobce do země původu mohlo ohrozit ekonomické zajištění rodiny žalobce, tj. jak by tyto okolnosti mohly mít zásadní dopad na existenční zajištění jeho rodiny, přičemž důkazní povinnost v tomto směru tížila jen a pouze žalobce. Správní orgány dospěly též k závěru, že trvání na podmínce osobního podání žádosti není v tomto případě ve vztahu k oddělení dětí od žalobce nepřiměřené, neboť přechodné odloučení otce od rodiny by nemělo mít devastující účinky na rodinu. Těmto závěrům správních orgánů nemá soud co vytknout, neboť se zabývaly konkrétními okolnostmi případu žalobce a shledaly, že tyto důvody nelze podřadit pod neurčitý právní pojem odůvodněný případ, které by odůvodňovaly upuštění od zákonné podmínky osobního podání žádosti, které je zcela výjimečnou možností.

22. Soud k tomu doplňuje, že v případě vycestování žalobce pochopitelně dojde po omezenou dobu k jistému zásahu do rodinného a soukromého života žalobce, půjde však z hlediska legalizace jeho pobytu o nezbytný a naprosto minimální důsledek jeho protiprávního setrvání na území České republiky, kdy nerozvážně spoléhal na svou nevyhostitelnost v důsledku své rozrůstající rodiny a deklarované potřeby péče o ni. Dcery žalobce postupně odrůstají z nejranějšího věku (4 roky a 6 roků), díky čemuž nejsou již tak závislé na bezprostřední osobní péči žalobce a jeho manželky. I z judikatury Nejvyššího správního soudu, včetně žalobcem zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013-31, publ. pod č. 106/2013 Sb. NSS, konstantně plyne, že v případech, kdy cizinec svůj rodinný život v České republice založí s vědomím svého nelegálního pobytu na území České republiky, rozhodnutí o jeho případném správním vyhoštění bude představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života jen výjimečně. O to více pak daný závěr platí v případě vycestování z území České republiky za účelem osobního podání žádosti. S ohledem na výše uvedené soud stejně jako žalovaný neshledal rozhodnutí správních orgánů jako rozporné s čl. 32 Listiny základní práv a svobod, čl. 3 a 9 Úmluvy o právech dítěte či čl. 5 odst. 5 směrnice Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny, tedy vydané v rozporu s nejlepším zájmem dítěte. Námitky žalobce stran nesprávnosti a nedostatečnosti vyhodnocení dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny jsou nedůvodné.

23. Soud směrem k žalobci uvádí, že by si měl uvědomit, že zákon o pobytu cizinců jako s pravidlem počítá s osobním podáním žádosti u příslušného zastupitelského úřadu, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

prominutí (slovy zákona „upuštění“) této povinnosti zákonodárce pojal jako výjimečný institut, na který nemá cizinec právní nárok. Žalobce tedy měl již v minulosti počítat s tím, že jeho zákonnou povinností je osobně podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu a že s touto povinností, která má sloužit k získání pobytového oprávnění, budou spojeny finanční náklady související s vycestováním z České republiky do Vietnamu a i s tím spojené časově omezené odloučení od jeho rodiny. Důvody pro upuštění od osobního podání žádosti o pobyt, jak je pojímá žalobce, by ve svém důsledku znamenaly, že by u každého cizince, který nemá přiznaný žádný pobytový status opravňující jej k pobytu na území České republiky, mělo být upuštěno od osobního podání žádosti o pobyt, neboť trvání na osobním podání žádosti by zapříčinilo zásah do jeho soukromého či rodinného života, resp. by to pro něj značilo nepříznivé ekonomické důsledky. To však jistě není smyslem a legitimním cílem výjimky upravené v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

24. Za nepřipadné považuje soud srovnání důsledků správního vyhoštění, resp. povinnosti opustit území České republiky se zákonem stanovenou povinností osobního podání žádosti o pobyt na příslušném zastupitelském úřadě. Správní vyhoštění je definováno jako nucené, nedobrovolné ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území České republiky a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. O správním vyhoštění rozhodují orgány cizinecké policie a je vždy spojeno s více či méně závažným porušením pobytových předpisů. Na rozdíl od toho vycestování cizince do země původu za účelem osobního podání žádosti o pobyt je zákonnou podmínkou pro zahájení řízení o udělení pobytu, a nejde tedy o nucené vycestování cizince z území České republiky, s nímž by byl spojen zákaz vstupu na území České republiky. Podle názoru soudu proto nejde srovnávat důsledky správního vyhoštění a zákonem stanovené povinnosti osobního podání žádosti na příslušném zastupitelském úřadě. Námitky žalobce jsou proto nedůvodné.
25. Soud nepovažuje postup správních orgánů za výraz přepjatého formalismu, neboť osobní podání žádosti je povinností vyžadovanou zákonem, která je logickým požadavkem sloužícím k tomu, aby si Česká republika mohla právě takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda žádosti žadatele má, anebo nemá být vyhověno. Pokud správní orgány řádně odůvodnily, proč žalobcem tvrzené důvody nelze považovat za tzv. odůvodněné případy, jež by mohly vést k úvaze o upuštění od osobního podání žádosti, nemůže být jejich postup při výkladu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců přepjatě formalistický, nýbrž je třeba ho hodnotit jako zcela odpovídající zákonné úpravě. Námitka žalobce týkající se přepjatě formalistického výkladu ze strany správních orgánů v dané věci je tedy nedůvodná.
26. Namítal-li žalobce, že k jeho výsledku stejně tak mohlo dojít na území České republiky, soud uvádí, že to nic nemění na tom, že jedině místně příslušné zastupitelské úřady, znalé místních poměrů a podmínek, jsou schopny relevantně vyhodnotit důvody uváděné v žádostech žadatelů a že žadatelé jsou povinni se osobně dostavit k zastupitelskému úřadu za účelem podání svých žádostí. Možnost osobní výslechu na území České republiky nastává až v případě, že je od této povinnosti u konkrétního žadatele upuštěno, což se však v daném případě nestalo. Tato námitka tedy nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů, neboť skutečnost, že výslech žalobce by mohli provést pracovníci Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Ministerstva vnitra, v žádném případě nelze hodnotit jako odůvodněný případ dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

27. Nedůvodná je rovněž námitka týkající se porušení zásady legitimního očekávání spočívající v tom, že zastupitelský úřad v Šanghaji měl v jedné právně a skutkově obdobné věci rozhodnout o upuštění od osobního podání žádosti. Je třeba zdůraznit, že žalobce uvedené rozhodnutí ze dne 2. 12. 2014, na které upozorňoval ve své žádosti ze dne 17. 1. 2018, předložil teprve až při jednání soudu. Rovněž až při jednání soudu předložil žalobce e-mailovou komunikaci s Velvyslanectvím České republiky v Ulánbátaru týkající se upuštění od osobního podání žadatelky o pobyt, jejíž těhotenství bylo indikováno jako rizikové. Předně je třeba uvést, že tvrzené důvody pro upuštění od osobního podání žádosti (a tedy i skutková situace) žalobce jsou zcela odlišné od okolností, pro které bylo upuštěno od osobního podání žádosti žadatelky o pobyt Velvyslanectvím České republiky v Ulánbátaru (rizikové těhotenství, které ji znemožňovalo leteckou přepravu). Nelze tedy shledat, že by se jednalo o skutkově shodný či obdobný případ. Lze souhlasit se žalovaným v tom, že ze dvou případů nelze dovozovat zavedenou a ustálenou správní praxi zastupitelských úřadů, natož na základě rozhodnutí zcela jiného zastupitelského úřadu, než který v dané věci rozhodoval a který musí ve svém rozhodování zohledňovat jiné v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti. Za podstatné ve vztahu k této námitce považuje soud skutečnost, že žalobce netvrdil a ani nedokládal, že by daný zastupitelský úřad (tedy Velvyslanectví České republiky v Hanoji), který v dané věci o žádosti žalobce o upuštění od osobního podání žádosti rozhodoval, ve skutkově podobných případech pravidelně upouštěl od osobního podání žádosti. Soud dále dodává, že žalovaný nerozhodoval o oprávněných prostředcích proti rozhodnutím zmíněných zastupitelských úřadů, a nelze mu tudíž ani oprávněně vytýkat porušení zásady legitimního očekávání v případě rozhodovací činnosti zastupitelských úřadů, na které se nijak nepodílel. Správní orgány tedy v projednávané věci neporušily § 2 odst. 4 správního řádu, v němž je zakotvena zásada ochrany legitimního očekávání.
28. S ohledem na vše výše uvedené správní orgány nepostupovaly v rozporu se zásadou, že veřejná služba má být službou veřejnosti, s povinností umožnit uplatňovat práva a oprávněné zájmy účastníkům řízení a s povinností postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Obecné námitky žalobce jsou v tomto směru nedůvodné.
29. Za nedůvodnou považuje soud i námitku, že správní orgány postupovaly v rozporu s veřejným zájmem, který žalobce spatřoval v zájmu na dodržování mezinárodních závazků a ochraně veřejných rozpočtů. Jak je výše uvedeno, dopady rozhodnutí správních orgánů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny nebyly shledány jako nepřiměřené, a správní orgány v tomto případě tudíž neporušily mezinárodní závazky, jimiž je Česká republika vázána. K námitce ochrany veřejných rozpočtů soud uvádí, že před tímto veřejným zájmem má přednost veřejný zájem na dodržování zákonů a na tom, aby na území České republiky pobývali cizinci s povoleným pobytem. Ke spekulativnímu tvrzení žalobce, že by jeho manželka nebyla schopna se z důvodu péče o nezletilé dcery naplno věnovat podnikatelské činnosti, pokud by žalobce musel vycestovat do země původu, a proto by bylo ohroženo existenční zajištění jeho rodiny, což by mohlo vyústit v nutnost pobírat dávky sociálního zabezpečení, soud uvádí, že nelze předjímat, zda a kdy se kdokoli dostane do situace, ve které bude nucen z důvodu své nepříznivé sociální a ekonomické situace využít některé z dávek systému sociálního zabezpečení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

K případné možnosti využití dávek sociálního zabezpečení jeho rodinou tedy může dojít z rozličných důvodů, které mohou nastat i při pobytu žalobce na území České republiky. Dále soud zdůrazňuje, že odcestováním žalobce z České republiky nemusí jeho manželka nevyhnutelně přestat vykonávat podnikatelskou činnost, neboť si může, jak je zdůrazněno výše, zajistit přechodnou péči o nezletilé dcery. Z uvedeného plyne, že otázka, zda by z důvodu vycestování musela jeho manželka žádat o dávky sociálního zabezpečení, není relevantní při posuzování žádosti žalobce od upuštění osobního podání žádosti.

30. Soud závěrem uvádí, že vnímá lidský aspekt tohoto případu, nicméně je limitován zákonnou úpravou a procesními pravidly, což mu neumožňuje složitou pobytovou situaci zohlednit.
31. Soud se blíže nezabýval obsahem listin, které soudu při ústním jednání předložil právní zástupce žalobce, neboť nebyly navrženy jako důkaz.
32. Žalobu soud vyhodnotil v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 10. října 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)